

حيات

میانہ دائمیہ... بنیاد رها جوہ حیات قانالم...
- نچہ -

ادارہ مرکزی :

آقرہ ۵۵ ، استانبول جادہ سندہ آقرہ
معارف امینکی پائندہ کی دائرہ

استانبول بوروسی :

استانبول ۵۵ ، باب عالی جادہ سندہ ۱۱۹ نومرولو
دائرہ مخصوصہ
تلفون : ۳۶۰۷

نرسسی ہربرہ ۱۰ غروشہ :

سنہ لکی پوسٹہ ایلہ ۵ لیرا .
(اجنبی ملکٹر ایچین ۵ دولار) .

ایونہ و اعلان ایشلری ایچین استانبول بوروسی
مراجعت ایڈیٹر .
بازی ایشلرک مرجعی آقرہ مرزیدر .

صافی : ۲۲

آقرہ ۲۸ ، نیشان ، ۱۹۲۷

۱ نچی جلد

بر تنقید مناسبتیلہ

اجتہاد مجموعہ می صوک نسخہ لریک برندہ
« حیات » دن بحث ایلر کن مجموعہ یہ کیرن بعضی
شعرلردن شکایت ایدیور ، « حیات روحلردہ
یوکسک ، ملی ، انسانی سائقہ و شائقہ لری احیا
و ابداع ایدہ جک ترنملر ویرسین ، دیور .
بوملاحظہ بچہ مجموعہ مزہ خطاب ایتکدن زیادہ
صوک دور ادبی حیاتمزدن بر شکایتدر . هرکس
کی اجتہادہ بوخصوصہ حق ویرمک لازمدر .
یکی حیاتک بکله دیکی ، اوزلہ دیکی اثرلری
بولامیورز ، یوکسک بر قدرتدن دوغان یکی
حیات ، شاعرلریمزدک روحندہ کافی بر اهتزاز
تولید ایتہدی ، اکدرین ، اکملی دویغولریمزی
اک انسانی تحسلی ترنم ایلہن ، هنوز شعورلی
اولمایان مفکورہ لریمزی تنویر ایدہن یازیلر
کورہ میورز . ملی حیاتمزد ، حتی انسانیت ،
استقبال دہنیلن قاراکلق ایچندہ یکی بر حیات
بولق ایچون چابالایوب دورورکن شاعرلریمزدہ
بونک هیچ بر انعکاسنی کورہ میورز . ترنم
ایلہ دکلری سادہ جہ هجراندر . بشری تحس بالکیز
هجرانلردنمی عبارتدر ؟ طبیعتی مفکورہ سنہ رام
ایدہن بویوک بر ارادہ ، قاصیرغہ حالندہ قوجہ
بر جمعیتک عصرلق قناعتلرینی بیقان بویوک
بر انقلاب ، یاشامق عزمنک یاراتدینی یوکسک
اثرلرک هیچ بری کنج ادیبلریمزدک مخیلہ لرینہ
تأثیر یاپامایور . اطرافہ برکرہ باقیکیز : نہ انسانی ،

نہدہ ملی حقیقتلرلہ تماس ایدہر سیکیز ، برطرفدہ
باباسنک تلقینلریلہ الہم ایدیلش اعتقادلرک هیچ
بر اساسہ مستند اولمادیغنی کورہن بر کنجک
اضطرابلری وار ، اونک یکی قیمتلر بولق ایچون
جابالامالری ، ترددلری وار ، اوتہ کی طرفدہ
برکویلینک شیمدی یہ قادر ازیلیدیکی قناعتلردن
قورتولق ایچون درونی مجادلہ سنی ، کندی کندینی
تکذیب ایچون جابالاماسنی کورورسکیز .
بوندن اون بش سنہ اولنہ قادر حرکتسزلکله
شکایت ایدیلن تورک جمعیتی عادتاً عظیم برزلزلہ نک
تأثیریلہ ماضیسندن صیریلش ، یکی بر حیاتہ قوشویور ،
یوکسکدن کلن برصداء اسکیدن اوزلہ دیکی جنتک
آخرتہ دکل ، دنیاہ اولدیغنی ، اوکایریشمک ایچون
ارادہ نک و مفکورہ نک قدرتہ و یار اخیلغہ ، ایناتق
لازم کلدیکی هایقیریور . نہ ایچون کنج شاعرلریمزد
بونلری دویماور ؟

بوتون بوحرکتلر (حیات) دہنیلن قدرتک
تجلیسیدر . بوقدرت ، اضطراب ایچندہ نشہ ،
مجهوللر قارشیسندہ مفکورہ یاراتیر . شعرلریمزدہ
نہ بو حیات نشہ نک ایزینہ ، نہ بوزی سوروکلہ بوب
کوتورہن بر مفکورہ یہ تصادف ایدیورسکیز .

صیمی اولارق حقیقی حیاتہ باقدیغکیز
زمان هجرانلر قادر آرایشلردہ کورورسکیز .
سودیککیزک و صلتندن محروم اولمانک آجیسی
اوندن آیریلانک اذاسی پائندہ ، حتی اوندن چوق فضلہ
برباطنی قدرتک بزی متادیکی رسوکی یہ ، یکی براملہ
دوغرو سوروکلہ مہ سیدہ وار . بو آرایشدہ ،
بوارادہ دہ کی طاتلیلق نہ یہ شاعرلریمزدک مخیلہ سنی
حرکتہ کتیرمہ سین ؟

اضطرابیلہ ، اذاسیلہ طبیعت بلکہ آجیدر ،
فقط برکرہ دہ انسان ارادہ سنہ ، ہیئت عمومیہ سیلہ

حیاتہ باقیکیز ، یاشامنی ایستہمک غریزہ سنہ
کندیکیزی بیراقیکیز ، عالمک بیک برنشہ
وذوق ویرن حادثہ لری ، بالخاصہ انسانلرک ابداعلری
نہ قادر قوتلی ونہ قادر کوزلدر . عالمک بوکوزل
بویوکسک اثرلری نیچین شاعرلرک ترنملرینہ اساس
اولامایور ؟ دائما کلوب کچیجی هجرانلری ترنم ایدنلر
متادیکی ایستہ کلرہ ، یکی نشہ لرہ ، یکی ابداعلرہ
بزی سوق ایدہن حیاتی قدرتک کوزللکی
ویوکسکلکی قارشیسندہ نہ یہ لاقید قالیبورلر ؟
« ادبیات جدیدہ » فکرتیلہ ، اسکی دورک
اک کوزل تابلوسنی ، « سیس » ی یاراتدی .
بولایموت اثر ماضینک اک قوتلی برسמידر .
بویوک برانقلاب اولدی ، تورک حیاتی باشند
اشاغی دیکشدی ، سیس قالدی . هرکس یکی
بر « کونش » . دوغرو کیدیور . برده بوگونک
شعرلرینی اوقویوکیز ، ظن ایدہر سیکیز کہ بوندن
شاعرلرک خبری یوق ...

بویوک برانقلاب کچیرن تورک ملتی هدفی
آیدینلاتان اک انسانی ، اک ملی دویغولری
طاتدیران اثرلر آرایور . (حیات) ذاتاً بو اثرلری
صحیفہ لرنده اوقوتق املیلہ چیقدی . نہ یاپالم کہ
اجتہاد کی بزدہ اونی آرایور ، فقط اکثریتلہ
بولامیورز و بوندن آجی دویویورز . فقط
قوتلہ امید ایدیورز کہ یاقیندہ بو عقیم زمان
کچہ جک ، حیات باغلرینی صاغلاملاشدیراجق ،
مرضی تحسلی دکل اصل حقیقتلری دویوراجق
اثرلر کورہ جکیز .

بوکون ایچون بزدہ دوشن وظیفہ ممکن مرتبہ
بوعقامتک سینی آرامق ، یتیشہ جک بویوک
شاعرلر ایچون زمین حاضر لامقدر .

غمزه لری بی اثر عشوه نکهلر مبدول
شبهه غارتزده خط سپاه اولسه کرک
قالبوب روی وجینکده لطافتدن اثر
آسانکده نه خورشید ونه ماه اولسه کرک
نیک وبد وضعکه عشاقک ایدرکن تحسین
هنرک جمله خطا ایله کنه اولسه کرک
دعوی کوه حسن وملاحت ، دم اولور
نقل وتفصیلده محتاج کواه اولسه کرک
آج کوزک غفلتی ترک ایتکه نحی آخر
غافلک کاری ندامت ایله آه اولسه کرک [*]

..

سحرده باشلوب آه وفغانه ای بلبل
سنکله آغلیلم یانه یانه ای بلبل
اوکلهزار آلی بنده ، گل غمی سنده
یتر فغان و آینه بهانه ای بلبل
کل ایله خار ندیم اولدی یار ایله بلبل
بودر حکایت دور زمانه ای بلبل
یاقار جگرلری ایلر خراب سینهلری
بوسوز ناله بوخونین ترانه ای بلبل
دم سحرده نحی دن اولدی تحفه سکا
بدیهی برغزل شاعرانه ای بلبل

..

غمکله خسته یاتور جان مستندم گل
اسیر عشقی بیمار ایدن افندم گل
دل فتاده بی درد فراق نیلدی گور
نزل ایله گل ای سرو سربلندم گل
کوروخجه حالی شاید ترحم ایلرسک
کوزکله کور بی ای شوخ شهلندم کل
دوای جان ودل اولسون قدوم جاخشک
کل ای طیب دواساز دلپندم کل
قولاک نحی بیمار بر دوا ایله
اسیر عشقی بیمار ایدن افندم کل

..

یاده کلزمی سنک صحبت جان آشوبک
نجه عاشق اوقوسون آغلامدن مکتوبک
درد هجرانی سن ای یوسف ثانی بکا صور
جکدیکن بن بیلورم حسرت ایله یعقوبک
شرم ایدر ساکه نیاز ایلمکه یچاره
حالی سنده بیلورسک بودل محجربک
همت عشق الله قیس اولدی کفام فنا
نجه آکدیردی کورک نامنی برمجذبک
دل احبابه صفا حاسده داغ غمدر
ای نحی ینه بوشعر صفا مصحوبک

معلم ناحی افندی اونک خفنده « شیمدی به قادر
استانبولک ینشیردیکی شاعرلرک قوت طبیعت جهته
اک بووک مشارالیه در « دیور . بن بوقادر ایلری
کیتکی دوغرو بولیورم ؛ فقط نحی نک قدرتی بر
شاعر اولدیغنه ایناییورم .

علی جانب

[*] شاعرک عینی وزن وقاییده داما ایکی غزل واردر.

— ٣ —

نوقومه نیک حالک معناسی

هنوز کنج ونما حالده بولنان بشریتک تکامل
ایجابی کندیلکندن کچمک اوزره اولدینی یکی روحی
حاله قایزه رلینغ ، « نوقومه نیک حال » تسمیه ایدیور.
عجا حیاتک بو یکی معناسی هانکی واسطه لرله تحقق
ایده جک ؟ ایسته بو مقاله نک موضوعی :
فیلسوفه کوره بشریتک تکامل قانونلری معلوم
اولایلمک ایچون دها پک جوق عصرلر ایستهر .
معنایه الیوم اونک تکاملنه تأثیر ایتدیکی یقیناً معلوم
اولان سبیلر واردر : قوزمیک یعنی کونی تأثیرلر ،
وراثت ، مختار معنوی عامللر ؛ بو اوچ طاقم اسباب
یکدیگرندن آز مستقل اولایه رق بربرلره تعصب
ایتمکده درلر . کونی تأثیرلردن مقصد ، اسکی محیط
مفهومیله ارض تاریخک تولید ایتدیکی دورلر ،
اقلیملر و طبیعتک عمومی نظامنک حصوله کتیردیکی
فرقلی جغرافی منطقه لر و انسانک اراده سی خارجنده
حصوله کلن تقلبات ارضیه در . وراثندن مقصد ،
قان و عنعنه نک انتقالدر . برغسون حافظه حادثه لرینی
تقید ایتدکن موکره آکلاشیدرکه نه فیزیک ،
نه ده پسیچیک عالمدن هیچ برشی قایب اولماقده در .
بوعتبارله تربیه نک هرشی اولدینی آرتق ادعا اولنه ماز .
برغسونک تشریح ایتدیکی یارایچی زمان ، حقیقی
زماندر . هیمزده بو زمانک مادی و روحی بوتون
خاطره لری غیرمشعور برصورتده فی الحقیقه موجوددر .
نیته کیم (فروید) ک شاکر دلرندن (بونگ) ، روحیاتی
بو اساسه استناد ایتدیرمکده در . (قایزه رلینغ) ده
کندی حکمت موعظه لرینی بو مللر اوزرینه اوطو-
رتمشدر .

آلمان حکیمک بو اساسلره مراجعت ایتسی ،
دوغان دنیانک دها یوکسک بر روحی حالته کچه بیلر .
جکته اقتناع ایده جک نظری وثیقه لر اولماستنددر .
قان و عنعنه نک عصرلردن بری اکتساب ایتدیکی
اوصاف و اهلیتلر تماماً قایب اولسه لردی اسکی دار
و قایلی حرثلری آشه جق دنیائی بر حرث و حالته
امکان تاصیل تصور ایدیلر بیلردی ؟ . **منشای معنوی**
اولره تأثیرلره کلینجه بونلر بوتون تاریخ و حرثلری
یابان متشبت و یارایچی مخیله لی حر شخصیتلرک
تأثیرلریدر .

بواوچ عامل ، بربرلرینه تداخل ایده رک واحوال
و ایجابلره کوره بربرلرینه غلبه ایده رک به . ینک
تکاملنه مؤثر اولقده درلر . قبل تاریخی دور ، کونی
عامللرک ، بر تاریخک باشلانغیجی ده آرثی عامللرک
سلطنت هنکامه لری ایدی . بالآخره شعور اویاندیجه

معنویتک حرثی عاملی غلبه چالغیه و دها مؤثر اولغیه
باشلادی .

عرض ایتدیکم عامللرک ماهیتلری تأمل ایدیلنجه
اقوامک و بشریتک ایچون آغیر آغیر ترقی ایتدکلری
پک کوزهل ایضاح اولونه بیلیر .

عصری هرملنک روحی بنیه سی عناصر اعتباریه
عینی ایسه ده ترکیب یعنی سجه اعتباریه باشقه
باشقه در . بوباشقه لقلر قاورانادیجه اونلرک اوزرنده
مثبت برتأثیر یایمک پک کوچ اولور . مثلاً ایتالیان
روحی تانه تروسکلرو رومالیلردن بری طوبراق ،
اوکی خصوصی تمسکلره مفتوندر . بو میل خلق
کنله سنده اوقادار کولکشمشدرکه صارصق پک کوچدر .
ایتالیان خلقک بومیل روحی سیدرکه اونلرده برانقلاب
یایمک آنجق سه زاروموصولینی کی حرکتی اوقاق برافلتیه
سردار اولمش بر مستبدلکی اقتضا ایدیور و آنجق
بو اقلیتک حرکتیه درکه ایتالیان کنله سنک عطالتی
بردرجه حرکتیه کتیریلر بیلور . کذا آلمانیا ده نه
انکلز پارلمانتاریزمی ، نه ده فرانسز مرکزنجیلکی
سوکمشدر . چونکه آلمان روحی ، بر شخصده
فرانسزلر کی ملت مملکتکی کوره بیلیمک ایچون او
شخصک تفرعاته قادر کندیسه همفکر اولماسنی ایستهر .
بوایه ممکن اولمادیغندن بردرلو فرانسزلرک مرکزنجی
حکومتی کندیسه بنسبه منر . بوروح ، هندیلر
کی فطرتاً قاستجی در . مرکزنجیلکی تجربه ایتک
ایسته ین ایکنجی کیوم حکومتک عاقبتی بو حقیقه
اک بلیغ برشاهددر . پارلمانتاریزمک انکله رده فیضلی
اولماسی انکلز روحنک خصوصیتنددر . چونکه هر
انکلز ، سیاسی رفین برکلک جزئی کی کورور ؛
اونجه ملی وحدت ، هر درلو موافقت و مخالفتلرک
فوقنده در . نیته کیم رسمی مراسم و تشریفاتلرده
باش وکیل ایله مخالفت رئیس باش باشه بورورلر
وبونک عکسه برحرکتی هرانکلز بر معاشرت نقصانی
صابه رق تقییح ایدر . حالبوکه خصنی کندیسه
یابانجی کورمیه جک آلمان زره ده واردر ؟ بونک ایچون
انکلز حکومت سیسته منک آلمانیا ده موفق اولسی
امکانسزدر . عرقک همیتی لزومندن فضله اعظام
ایدیلرک ملتلرده اصل اولان بو خصوصی روحی عضویتلر
جوق امال اولونمشدر . بونلرک معنا و استقامتلی
جانی اولدقلری مدتجه هر درلو یابانجی معنا و استقامتله
مقاومت کوستردکلرینه بوتون تاریخ شاهددر . نیته کیم
خرستیانلق شمالده آنجق جرمانلاشه رق ، ایتالیاده
مشرکله رک ؛ کذا بودیزم ، هندستانده برهنشهرک
ژاپونیا ده دنیویله رک برلشه بیلدی . بو ملی سجه لر
اولماسه یدی هرملنده عینی معنوی تشبثلرک عینی نتیجه لری
وبرمی لازم کلیردی . حالبوکه هیچ ده بوبله اولماشدر .
مثلاً پروتستانلق آنجق کندیسه اولجه موجودعلاقه لر بولونان
برلرده مظفر اولمشدر . کذا بولشه ویزمک ایلک پره سترینی
روسیه ده کوسترمه سی بو ملتنک اجتماعیات تعبیریه
سویلرسه ک اونه دنبری پدرشاهی اولماستنددر . بولشه .
ویزمک اقتصادی تلقیننک اک جوق آلمانیا ده رواج
بولماسی ده عینی سیدندر . حال بوکه فرانسه ، آنکله رده
کی اک ابتدائی انسیاقلری خصوصی ملکیتی استهداف
ایده ن مادر شاهی جمعیتلرده روسلرک اقتصادی تلقیلری

اك مقاومتی حاصله چارمقدده در . شعور اویاتوب
ترقی ابتدایه بو مقاومتی آزماپور ، بالعکس آرتیور .
نته کیم زمانزده کی عالمولجلیقی تمایله رغماً ملنلر
استقلال وحرثلریک مختاریتلرنده فوق الماده حساسدرلر .
زمانزک عالمولجلیقنه رغماً صوک درجه ملیتی
وانفرادی اولاسی ده بوندندر . شعورک اویقوده
اولدینی برلده درین وارلق یعنی غیر شعورده کی
ابتدائی سجه معین بر رول اویایامادیفندن بورلده
بر تضیق یایله بیلیر . اسکی دورلرک ظلم واستبداده
تحمللری ومقدراتلریه حاکم اولامایوب . خارجی تأثیرلرک
آلنده اویونجاق اوله لری بو سبدندر . حکم وفکر
تعقیب صاحبی اولان اسکی بعض فاتح و حکمدارلرک
بر جوق ملنلرک دین و ملیتلی دیکشدریمکه موفق
اوله لری بو شرائطده ک قولای آکلاشیله بیلیر . حال
بوکه شعورلری عقل ایله آیدیلانان و بونک ثقلت
مرکزینی صرف عقل یابان زمانز انسانلریه ایسه بو
قییل مانورالر آرتق تأثیر دکل ، عکس تأثیر یاپیور .
اونوتاملی که انسانک آلنده اولایان کونی وارث تأثیرلرله
بوندن صوکراده یکی قوملر دوعه جق و بر طاقلری
أوله جکلردر . چونکه عرفلرک تحوللری اونه دنبری
معنوی تأثیرلرک دکل بو ایکی عاملک محمولدرلر .
برده دوغان یکی شعورک الیوم تشکل ایش معنوی
بنیه لری محافظه ده مصر اولدیفنه کوره ملنلر استقباله
جوغالاجکلردر . بوندن اولکی مقاله مده حیاتک اوزی
معنادر دیش و یکی دوغان دنیانک مرکز ثقلی
ده کیشن یکی روحی بنیه لری سایه سنده یکی بر معنایی
تمثیل ایتدیکنی کوسترمشدک . ابتدائی حرثلرده انسانلر
بر برلریه سحری رابطه لره باغلانیدیفندن الک مهم اولان
سحر دی . دین دورلرنده بو اهمیت دینی رابطه لره
کجدی . فرانسز اختلالی بو رابطه یی اقوامک کندی
قدرت واراده لرنده تجلی ایتدیردی . و بو تاریخدن
اعتباراً اقوام ، عصری معناده ملنلر یعنی تنسیق
ایدلش اقتدارلر حالنده قوملر اولغه باشلادی . دیمک که
حیاتک معنایی دیکشده یکی تعضول وجوده کلیور .
او حالده دوغان دنیاده کندیسند مکتوز اولان معنایه
کوره یکی بر تعضوه اوغرایه جق و بوراده آرتق عرض
ایتدیکم ابتدائی سجه معنویه لر اسکی اهمیتلری
محافظه ایدمه جکلردر . چونکه ثقلت مرکز لری
ده کیشن یکی شعورلر دوغان دنیانک معنایه ، اوزینه
نفوذ ایتدیکه اوابتدائی سجه لره آرتق باشقا بر معنا
وبره جکلردر . بالفرض آلمان ینه آلمان ، فرانسز
ینه فرانسز قالاجق ؛ یالکز بونلرک فوقنده دنیائی
بر ملیتجیلک حکمران اولاجقدر .

باشقه بر تعبیرله بین المللیجیلک دکل علی ، ملی
فردیتلری الک واضح بر صورتده تصدیق ایدن بر
فوق المللیجیلک اولاجق واستقباله قطعی رولی ، ملنلر
واونلرک خصوصی حاللری دکل یکی شکله تشکل
ایشن یکی جامعه لر اویایه جکلردر . بوجامعه لری بری
هنوزایلک وابتدائی شکلی طاشیدان بونلرک سوویهت
اتحادی ایسه دیکرلری آنغلو ساقسون ، اسلام
وآوروپا اتحادلریدر . بونلرک آلاجلری انتهای شکل
بونلرک کسیدریله مر ؛ یالکز زمانزک فوق العاده
انبانجی بر روح طاشیدیفنه کوره دوغان دنیا ضد

منفعت و تمایلی کورمه منلکدن کله جک ، افلاطونی
برائتلافیورلرک دکل ، بالعکس الک کرکین تصادملر
نیجه سنده آلاجددر . بومتقابل تصادملرک ویردیکی
مثبت درسار وحقیتلر نیجه سنده فقط بشری و مشترک
بر اساسه بر ویرمک اوزره ملنلرله خاص اولان
عننوی میراثلرک اکثریتی اورتهدن قالفه بیلیر .
فقط ملنلرک بسبتون نورپوله نوب صوکره هپ بر
چیرپییه دوکوله جکلرینه انسانق معنوی میراثلرک
فانالیته سنی اونوتقددر . فضل اولارق بویه برعاقبت
یکی بر حیات دکل ، بر اختصار ، بر ثلوم حالیدر .
عالمولجلیق تمایلی داخل صوک درجه ده بر ملیتجیلک
ایله موجود اولازسه توازن اولاماز .

ثوقومه نیک حال صوک افاده سنی بولدینی زمان
عالمولسجه سی دولایسله غرب قرون وسطاسندن
دهامتور ورنکلیر ده کثیف اولاجقدر . چونکه
هر قدرتی حرکت (تحول) ، کندیسنه تام ضد
اولان عکس العمللری استجلاپ ایدر و هر اتحادک
عوضی فرقلری تشدید ایتک اولور . حیاتک حقیقی
داماری تناقض شیمه سنده در . حیانه جیقان هرشی او
حالیله یاشامقده دوام ایتک ایتدر . عالمولجلیق وعقل
حالی سلطنتی تأمین ایدمه بونک طبیی تمادسی
بوحیاتک بر انحصار جلیق حالی اولور . فقط معقول
افراط بولدجه غیر معقول یکیدن قوت قازانیر . ایشنه
دوغان دنیا بودوره یه کله دیکی زماندرکه الک یوکسک
ویکی بر معنویت ویا حرثه احتیاج حاصل اولاجقدر .
بوعومی فکرلری مثاللرله جانلاندیرالم .

بر ملتک اکثریتی نه قدار یوموشاق اولورسه
اوراده اوقدار سرت و نامدار زمامدارلر وجود
بولور . روسیه بو حقیقتک الک کوزل بر مثالیدر .
کذا آلمانلرده آفاقیلک غالب اولدینی ایچون بونک
طاراسی کوچوک ، فقط بک شدتلی حسی برانفیسجیلکدر .
هرملتک حیاتی تناقضلره توزین ایتمه سی عمومی بر قانوندر .
دوغان دنیاملنلرک برلکی تمایلنده اولدیفنه کوره بونی تحقیق
ایتدیرمک عینی قانونه تبعاً ملنلرک عطالتلری صارصه بیه جک
جوق قوتلی شخصیتلره مقترا اولاجقدر . بو ، دیمکدرکه
بوندن بویه اهمیت کتله ، کیت وعدددن کیفیت
و شخصلره کچه جکلدر . حرب عمومیدن اولکی
زمامدارلرله بونلرکی زمامدارلر مقایسه ایدیلرسه بونلرک
حدس و شخصیت اعتباریله جوق یوکسک اولدقلری
کورولور . کنیش احاطه لر آنجق بویوک روحی
شخصیتلرک نظرلریله اولابیلیر . زمانز بوجایده انسانلر
یتشیدرجه جک و هر درلو نفسانیت و حدلر بونلره
انقیاد ایتکه مجبور اولاجکلردر . یاشامق ، موجودیتی
محافظه ایتک الک قوتلی بر انسیاق اولدیفنه کوره
بونلرکی بشریت بحرانی بر فلاکتدن قورویوب
حیانه یکی بر نظام ویرمک آنجق بویول ایله ممکن
اولاجقنی ایرکیچ بوتون اورته انسانلر چاروناچار تسلیم
ایدیه جکلردر . ده موقراسی فکری حرب عمومی ایله
دورینی اکیال ایتدیکنی هر طرفده کوسترمکه باشلامشدر .
بولشویکلک وفاشیستلک بونک الک بارز نظاهرلرندندر .
وبونلر یکی ترتیده برنجی نوعدن آریستوقراتیک
سیسته ملردر . آمریکا تاریخی آوروپادن فرقلی اولقله

برابر بوراده ده عینی جریان حکمنی اجرا ایتکه
باشلامشدر . حرب عمومیده عسکره آلیان آمریقایی
افراد اوزرنده « پنه » نک ذکا محکریله یاپیلان
تجربه لر افرادک اکثریتک اون اوچ یاشنده کی
جوجکلردن دون برذکاده بولوندقلری کوسترمشدر .
کذا بر وقتلر عرقه اهمیت ویرمه یین شمالی آمریکا
بونکون (ژورنیک) ده نین اصلاح عرق علمنه
صاریلشدر . بوتون بوتجربه و تمایلر مساوات اعتقادینک
اوراده ده سرعته زائل اولغه دوعرو کیتدیکنی کوستره
بیور . محقق که الیوم واقع اولان مخانیکی قابلیت
آرامق ، کیت کنده سمیه و انسانه آرامغه منجر
اولاجق و بوسورتله اسکی هندیللرک صنف فکری
یکیدن دوعه جقدر . بو حال برملت ایچنده تحقیق
ایتدیعی ملنلر جامعه سی ایچنده ده تظاهرا ایدیه جک
و هرملت ساده جه فطرتاً مستعد اولدینی ایش ایله
اکتفا و افتخار ایدیه جکلدر . ماضیده هندستان وقرون
وسطاده کورولش اولان بو حال الیوم شمالی آمریقا ده
سربست رقابت نیجه سنده وجود بولارق مختلف
ملنلر مختلف اختصاصلره ده شیمیدین تعین ایتشلردر .
بوسورتله اهمیت اساسیه ، اشیادن انسانه و ملنلر
رقابتی ندن بالضروره ملنلر احتیاج و نسانی نه
کچه جکلدر . مختلف انساندن مرکب هرذی حیات
وحدتک داخلنده ، حیات انحطاط ایتهدیکی مدتجه
فردی حیاته کورولن ضروری برتساند و تیره سی
جاری اولاجقدر ؛ چونکه فردی روحلره معشری
روحلر آراسنده تام برمائت واردر . ایش بوراده یه
کله کدن صوکره فرد و جمعیتلر کیتک عکسنه یعنی
کیفیت و معنیه راضی اولوب اولمایه جکلری آرتق
موضوع بحث بیه دکلددر ؛ چونکه هررضا فتواسنی
انجام کار تحفظ سوق طبیعیسندن آلدیفندن ملنلر
یاشامق ایتدیورلرسه بو نظامه مجبور اولاجکلردر .
زمانز روحی بونظامک مقاومت ایدیه مر ظفرینه بر
مبدأ اولدینی کی کوندن کونه مظفر اولاسی ده موجود
اولان ویا تشکل ایتک اوزره بولونان عضوی بر
حالا عینی زمانده روحی بر افاده سی اولدیفندندر .
آرتق حالا و زمانک روح و معنایه تماس
ایتمه یین شیلر غیر شعوری تسخیر ایدیه میور .
ثوقومه نیک حال ، مقاومت اولونه ماز بر صورتده
دوعیور ؛ اسکی نظام و مؤسسه لرده اونسیته
انحلال ایدیور . ایشنه بوتون بو تاریخی
ویسقولوژیک تحلیللره استناداً آتیده کی موعظه لر
قاجینیلماز بر صورتده تحقیق ایدیه جکلردر . ثوقومه نیک
حاله معنای حاضرنده کی دولت - که دائماً بومعناده
اولامشدر - بالنسبه اصغری بر اهمیت حائر اولاجق
بالخاصه ملنلرک رفاه نه یاردم ایدیه رک فردلرله زمهره لر
ومعشریتک آراسنده کی مناسبتلرک عدالت و توازنه
نظارت ایدیه جکلدر . الیوم عائله وبلده ناصل بشری
جامعه لری الک یوکسک بر افاده سی اولقدن چیقمشه
« دوغان دنیا » ده ملتده بویه اولاجق و عینی

تاریخ تہ قندری

(پوزور - ایشٹار) ک استانبول و برلیندہ کی

اسکی بابل ہیکلی .

برفسر درقور افسار اورفدر ، برلین

استانبولہ کی اسکی شرق قریب موزہ سنک تنظیمی میراسندہ براسکی بابل ہیکلنہ ، تقریباً اوتوز سنہ دن بری برلیندہ بولونان باشنی وضع ایشٹار موفق اولدم . بوباش دخی ہیکل کبی بابلدن نشئت ایشٹار اولوب (قولہ وہی) دہ حفریات پایلمازدن اول برلینہ کلندر . کیلہ عش برآچی قابلہ وضع ایشٹار اولان باش بوتون خطوطیلہ تطابق ایشٹار و بویلہ جہ اوچ بیک سنہ اولنہ عائد الجزیرہ صنعتک قیمتی برہیکلی آلدہ ایشٹار اولدی . بو ، اوزماندن قالمش اولان ہیکلر آراسندہ نام اولان یکانہ ہیکل اولدیغندن تاریخ صنعت ایچون اہمیت عظیمہ بی حائردر . بو کوزل ، جسامت طبعیہ دہ کی ہیکلک ایک کتابہ ایلہ تاریخہ عش و طالعنک تاریخی معلوم اولاسی قیمتی تزیید ایشٹار دہ برقارطوج تصویر ایشٹار اولان شخصک ، پوزور ایشٹارک اسنی ذکر ایشٹار دہ . اوزون ، ۲۲ سطرلق برکتابہ مؤسس اولان تورا داغانک پدیشک شرفہ نینتی نامندہ کی آسہنک ہیکلی تقدیس اییدیور : تورا - داغان سومر قرالی (آمار زین) ک زمانہ عائد خصوصی وثیقہ لہ نظراً (اورک) ، میلاددن ۲۳۳۰ سنہ اول ، اوچنچی سلالہ سننددر ، فقط اوغلی اولان پوزور ایشٹار بوسلالہ نک صوک قرالی (ایچ - سین) دن یکریمی سنہ سوکرادر . بورادہ نینتی تسمیہ اییدیلن ہیکل ، دیگر آسہلر ایلہ برلکدہ انجیلہ نابوبولا - سار نامنی آلان یکی بابل قرالی طرفندن قبل المیلاد یدنجی عصرک نہایتلرندہ آثور فتح ایلدکدن سوکرا بابلہ کوتورولنجہ بہ قادر ریدہ ایشٹار معبدندہ تشہیر اولونمشدر . بالاخرہ بورادن ایکنجی (نہ بو قادنہ زار) ہیکلی موزہ سنہ نقل ایشٹار وشبیدی بورادہ تکرار بولونمشدر . ہر تہ قادر ہیکل اللہ تمیل ایشٹورسہ دہ بونوزلی قاسکہ تی ایلہ آسہی اولہرق کوستریلن وقرال مرتبہ سنی حائر اولان والی بی تمیل ایشٹار دہ . حکمدارک آلری معبدہ آسہ سنک اوکندہ یابدینی دعائاسندہ یکدیگریہ قاووشدیرلشدر . اوملتنک عادتنہ تبعاً اوزون ، سہ بیک ، آشاغیسی یکدیگریہ قاریشمش بر صقالی طاشیمقدہ اولوب اوزمان مودا اولان «سومہ ریک ماتو» کیمشدر . بومانو صنعتکارانہ برصورتدہ اورتولمش و پوسکول وصاچاقلرلہ تزیین ایشٹار . ہر تہ قادر کوستریلن عضلہ آرز قیمتی ، داہا شہ ماتیک اولوب اسکیسی کبی قوت فیشقیریچی دہ کیلدر ، فقط ہیکل آبی بر تناسبہ ومفرداتندہ یک کبار بر شکلہ مالکدر . بوروشوق البسہ نک ایچہ ، بوموشاق چیز کیلرندہ دہ بوتون اوزماندہ معناد اولان پلاستیک صنعت فکری فوق العادہ جانلانقدہ دہ . بونک ایچون بو ہیکل استانبولہ کی اسکی شرق قریب موزہ سنک چوق مکمل بر زینتی تشکیل ایشٹار دہ .

تحریر ۱

باشم یرہ اکیلی ؛
پارچالامش امیدم ،
آقشامی بکلہ یورم ،
آقشام اولسہ دیورم .

نجرہ دن سوکیلی
بکلہ سنہ بکڑہ دم ؛
آقشامی بکلہ یورم .
آقشام اولسون دیورم .
.....

یکی دوغارکن کونش ،
نہ دن بویلہ کوکلدن ؛
آقشامی بکلہ یورم ،
آقشام اولسہ دیورم .
.....

ٹوکسوز کوکلہ برآش ،
بوقدہ کلدن ، ببلدن ،
آقشامی بکلہ یورم ،
آقشام اولسہ دیورم .
.....

سودا ، برقیزیل یارا ،
اویلہ بر آل قاندرکہ ؛
آقشامی بکلہ یورم ،
آقشام اولسہ دیورم .
.....

ساردم قارا کلقلرہ
روحی ، بوندندرکہ ؛
آقشامی بکلہ یورم
آقشام اولسہ دیورم .

صبری اسعد

زماندہ دین بحارہ لری تاصیل امکانسزلاشمشہ ملت حربلری دہ عینی عاقبتہ اوغرایہ جقدر . غریبہ الیوم برنجی پایہ بی قازانمش اولان اقتصادی عامل موقعی کیت کیدہ حرثی عاملک منفعتنہ ترک ایشٹار انجیلہ ایدہ جقدر ؛ چونکہ بوعامل ، ریاضیہ جیلرک آغریلہ سویلہ لم ، حیاتی منفعتلرک تمامیشنی عرض اییدیور . یالکز بو تشخیصلر ؛ صلحجیلر ، احرار واقوامک قاردہ شلکی حواریلرینک لہنہ یابینمقدن جوق اوزاقدہ . تکرار ایدہ ہرکہ ثوقومہ نیک حال ، شیمدی بہ قدر کورولہ مش برکرکینلکی وبالنسبہ محتمل تصادملری دہا فضلہ حامل بولونہ جقدر . بونک ایچوندرکہ علمدارلری نہ حکمہ مراجعتی ، نہ دہ امتیازلر ویرمک مبتلاسی سیاسیلر اولابوب ایلک نمونہ سی بولشویکاردہ کورولدیکی کبی سادہ جہ قہرمانی برعالمشولجیدرلر . ثوقومہ نیک حال ، شکل ایشٹار اوزرہ بولونان یکی برعضویت بشریہ دن نشأت ایشٹارکندن نظری مذہبلر و ہردرلو فکریاتجلیق کندیشہ ویز کلپور . بعدما بوقیل نظریہ لہر آتجق درایتسزمورخ ودیپلوماتلر قابیلہ یلیر . زمانہ نک بوتون جانلی حرکتلری ثوقومہ نیک حالہ متوجہدر . بوکونکی کینجک ہردرلو تعریفک فوقندہ ابتدائیشمشدر . ثوقومہ نیک حرثک حقیقی نمونہ لری یعنی ایدہ آلی نہ شوفور ، نہ فاشیستلر ، نہ دہ بولشویک رؤسایسدر . بونک ایچوندرکہ منور ایتالیانلر فاشیستلری حقیقی اولارق بارباروبار لاشدیرنجی کیسہلر واسکی حرث ایلہ یتیمش بوتون روسلر دہ بولشویکلری اک ایی روس دہاسنک منکرلری کبی کورمکدہ درلر . فقط یکی برحیاتک دائما کوجوچک برتخمندن جیفقدینی اونوتولہ ملی . اسکی حال تاریخیاً ٹولدیکندن یکی انسانلر اونی طبیعتیہ تجسد ایدہ منزلر . کینجک بڑہ مستقبل حرثک بر «ٹہ سکس» ندن فضلہ برشی پایہ ماز ؛ بونی زنکین برتابلو حالہ کتیرمک رشیدلرہ دوشر . بوکونکی شوفور ذہنیشمش وتکنیقیشمش برابتاشدیر . برطرفدن اسکی حیاتدہ ضعیفہ مش یاخود احتباس اییدیش ابتدائی انسیاقلری شعورینہ جیفمش - کہ یالکز بونلر حیاتی یکیدن تأسیہ قادردرلر - دیگر طرفدن یکی حالت روحیہ بہ مطابق رول اوینایان بر عقل دیگر ملکہ لریہ غلبہ چالمشدر . بناء علیہ بو حقیقی انکاردکل ، اولدینی کبی کورمک لازمدر ؛ تا کہ ممکن اولان استقبالیہ خدمت اییدیلہ بیلین . سوق طبعیلری اویانمش ومعلومات ایلہ آزیلمشکلدن قورتولش بر عقلک بالذات تفکر دہا جسور اولاسی بونلرک دہا ایی موہوب اولدیلری وھمی ویرہ بیلر سہ دہ استقبالیہ ثوقومہ نیک حرثی شوفورک نہ اوغلی ، نہ دہ طورونی پایہ جقدر ، بونی پایہ جقدر ظهور ایدہ جک دیگر مولد حجرہ لدر . شوفور ، فاشیست ، بولشویک مستقبل دنیانک آتجق رشیمی شکلیردر . بونلر برلری متکامل شکلرہ براقعہ مجبور قالارق منقرض اولاجقدر . یالکز برمدت ایچون مستقبل بانیلری وطیفہ سنی پایہ جقدری شہہ سزدر . کندیلکندن دوغان دنیایی کورمہ یوب دہ حکمی اجرا ایشٹار مفکورہ لری ویا مبہم حسی بر داء الصلا نامنہ دنیایی اصلاح تشہیرندہ بولنان صایسز حرکتلری برآن ایچون اولسون جدی تلقی ایدہ لری بو زملاک قعالرندن بر ذرہ پیلہ آکلماہ جقدر .

مصطفی شکیب